

Wydział Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera
w Bydgoszczy UMK w Toruniu
Faculty of Medicine of Vilnius University
Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
Fundacja Naukowa „Bydgoska Szkoła Historii Nauk Medycznych”

Bydgoszcz 26–27 ♦ 09 ♦ 2025

Interdyscyplinarna konferencja naukowa

Przyjemność – powinność – reprodukcja?

Medyczne i kulturowe aspekty seksualności kobiet na przestrzeni dziejów

Przyjemność płynąca z doznań seksualnych jest w przypadku kobiet obarczona od dawna szeregiem obwarowań kulturowych. W zależności od kontekstu historycznego nadawano jej wymiar prostytucji sakralnej lub grzechu. Z jednej strony sfera ta była dla mężczyzn z oczywistych względów pożądana. Z drugiej zaś stanowiła przestrzeń niepokojącą, bo słabo poznaną i niepoddającą się pełnej kontroli. Związek kobiecej seksualności z prokreacją skutkowało lokowaniem jej w obrębie „powinności małżeńskiej”. Przyjmuje się, że prehistoryczne dostrzeżenie związku między waginalnym stosunkiem płciowym i ciężą przyczyniło się do społecznego przejścia od matriarchatu w kierunku patriarchy. Podległa i niejako drugoplanowa pozycja kobiet była przy tym przeszkodą w racjonalnym zrozumieniu ich seksualności. Z kwestiami kulturowymi współbrzmiała bowiem zmaskulinizowana nauka; w tym medycyna. Arystoteles uważał kobietę za gorszą wersję mężczyzny, a jej narządy płciowe za niedoskonały rewers męskich genitaliów. Innym przykładem braku zrozumienia jest „wędrująca macica” Hippokratesa powodująca stany histeryczne. Nie jest przy tym przypadkiem, że histerię (a także blednicę) przestano diagnozować po I wojnie światowej, gdy rozpoczął się trwający do dziś proces emancypacji kobiet – zachodzący na polu zawodowym, finansowym oraz seksualnym. Powolny proces zrozumienia kobiecej seksualności oraz mechanizmów płodności przyspieszył w XX w. Było to stulecie odkrycia punktu G i pełnego zdefiniowania orgazmu, a zarazem upowszechnienia się nowych środków antykoncepcyjnych, zabawek erotycznych i w konsekwencji detabuizacji seksu. Ówczesna „rewolucja seksualna” z perspektywy czasu wydaje się być przy tym odpowiedzią na kulturowe wyparcie (szczególnie kobiecej) seksualności w XIX w. Przemiany jakie wówczas zaszły nie odmieniły jednak całkowicie kulturowego obrazu seksualności kobiet. Po pierwsze, ograniczyły się one głównie do społeczeństw zachodnich. W muzułmańskich krajach Afryki nadal okalecza się kobiety poprzez usunięcie łechtaczki. Po drugie, także w obszarze globalnej północy, konserwatywne środowiska żywią nadal dawne obawy wobec kobiecej przyjemności erotycznej kładąc jednocześnie nacisk na „powinność małżeńską” i konieczność prokreacji.

Wielopłaszczyznowy problem seksualności kobiet wymaga zatem interdyscyplinarnego podejścia łączącego kwestie medyczne i kulturowe. Aby w pełni opisać związane z nimi współczesne zagadnienia należy uwzględnić perspektywę historyczną. Zrozumienie przeszłości, także i w tym przypadku, może bowiem odgrywać rolę mechanizmu deszyfrującego otaczającą nas rzeczywistość.

W związku z tym przygotowywana konferencja będzie dotyczyć ewolucji norm kulturowych i standardów medycznych w zakresie seksualności kobiet ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju wiedzy i praktyk odnoszących się do przyjemności, „powinności” i prokreacji. Rozważania te będą się odnosić zarówno do przeszłości, jak i zagadnień współczesnych. Jesteśmy też otwarci na referaty wykraczające poza sugerowane ramy, związane z tematem konferencji. Nie ograniczamy zasięgu geograficznego ani zakresu chronologicznego podejmowanych zagadnień.

Zapraszamy do udziału wszystkich badaczy zainteresowanych tą tematyką.

informacje

Czas na wygłoszenie referatu będzie wynosił 20 minut.

Prosimy o wysyłanie zgłoszeń nie później niż do **8 września 2025 r.** na adres: wojciech.slusarczyk@cm.umk.pl Abstrakt powinien zawierać od 1000 do 1500 znaków ze spacjami. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do selekcji nadesłanych abstraktów. Listę osób zakwalifikowanych podamy najpóźniej **12 września 2025 r.**

Opłata konferencyjna wynosi 410 zł dla pracowników naukowych, 360 zł dla uczestników studiów doktoranckich oraz 260 zł dla studentów i emerytów. Opłata obejmuje materiały konferencyjne, przerwy kawowe **oraz opublikowanie wygłoszonego referatu w recenzowanej pracy zbiorowej (20 punktów MNiSW).**

Zaznaczamy, że do druku będą skierowane tylko te prace, które uzyskają pozytywną opinię recenzentów i redaktorów.

Koszty noclegu pozostają we własnym zakresie uczestników. Organizatorzy konferencji mogą pomóc w znalezieniu zakwaterowania.

Wszelkie pytania prosimy kierować na adres mailowy: wojciech.slusarczyk@cm.umk.pl

Dalsze informacje zostaną przekazane w komunikacie nr 2.

Bydgoszcz 26–27 ♦ 09 ♦ 2025

Interdyscyplinarna konferencja naukowa

Przyjemność – powinność – reprodukcja?

Medyczne i kulturowe aspekty seksualności kobiet na przestrzeni dziejów

Zgłoszenie
uczestnictwa
w konferencji
formularz
zgłoszeniowy

Imię i nazwisko:	
Instytucja (zakład, instytut, wydział, uczelnia):	
Adres miejsca pracy:	
Adres do korespondencji:	
Telefon:	E-mail:
Tytuł wystąpienia:	
Abstrakt wystąpienia (do 1500 znaków):	

